

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 287/2012-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. septembra 2012 predbežne prerokoval sťažnosti spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej advokátom doc. JUDr. B. F., PhD., B., vedené pod sp. zn. Rvp 7293/2012 až sp. zn. Rvp 7316/2012, vo veci namietaného porušenia základných práv zaručených v čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práv zaručených v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj vo veci namietaného porušenia čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bardejov v bližšie nešpecifikovaných exekučných konaniach a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti spoločnosti P., s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 7293/2012 až sp. zn. Rvp 7316/2012 spája na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 7293/2012.

2. Sťažnosti spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 14. mája 2012 osobne doručených 24 sťažností spoločnosti P., s. r. o., B. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základných práv zaručených v čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práv zaručených v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), ako aj vo veci namietaného porušenia čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom Okresného súdu Bardejov (ďalej len „okresný súd“) v bližšie sťažovateľkou nešpecifikovaných exekučných konaniach.

Zo sťažností vyplýva, že sťažovateľka namieta porušenie ňou označených práv v exekučných konaniach, ktoré identifikovala iba prostredníctvom osoby povinného a spisovej značky súdneho exekútora „EX“ bez uvedenia príslušnej spisovej značky „Er“ toho-ktorého exekučného konania vedeného okresným súdom, keďže spisové značky jej nie sú podľa jej tvrdenia známe, a to aj napriek tomu, že na ich zistenie vyvinula enormné úsilie. K tomu sťažovateľka okrem iného uviedla: *„... sťažovateľovi doposiaľ nebolo zo strany exekučného súdu (porušovateľa) oznámené, pod akou registráciou/spisovou značkou sa vedie napádané exekučné konanie a to napriek tomu, že sťažovateľ sa viac krát snažil predmetný údaj získať.“*

Sťažovateľka v sťažnostiach uviedla, že v ňou (uvedeným spôsobom, pozn.) označených exekučných konaniach okresný súd porušil jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a v dôsledku toho aj jej základné právo na spravodlivé súdne konanie, ktorého jedným z atribútov je aj právo na prerokovanie veci v primeranej lehote, ďalej podľa sťažovateľky laxným, resp. pomalým postupom okresného súdu malo dôjsť aj k porušeniu jej základného práva a práva na ochranu vlastníctva a napokon okresný súd mal porušiť aj všeobecný zákaz diskriminácie.

Inkriminovaným sťažovateľkou napádaným postupom, ktorým mali byť porušené ňou označené základné práva a práva, je postup okresného súdu, ktorý podľa tvrdení sťažovateľky do podania sťažnosti ústavnému súdu nerozhodol o jej návrhoch z 15. augusta 2008 (1 návrh), z 29. júna 2009 (3 návrhy), z 8. októbra 2009 (6 návrhov) a z 18. novembra 2010 (14 návrhov), ktoré podala ako oprávnená z exekúcie a ktorými sa domáhala zmeny v osobe povereného súdneho exekútora v jednotlivých exekučných konaniach. Tejto zmeny sa podľa svojho tvrdenia domáhala z dôvodu, že „... poverený exekútor pohľadávku nevymáha, resp. svojimi úkonmi pri výkone exekúcie ohrozuje vymoženie pohľadávky a zneisťuje právne postavenie sťažovateľa“.

V sťažnostiach podaných ústavnému súdu sťažovateľka tiež poukázala na skutočnosť, že okresný súd v napádaných exekučných konaniach neprijal adekvátne opatrenia na urýchlené konanie vo veci jej návrhov na zmenu povereného súdneho exekútora v tom-ktorom exekučnom konaní, a to aj napriek skutočnosti, že sťažovateľka mala podľa svojho tvrdenia podať v súvislosti s týmto postupom okresného súdu predsedovi okresného súdu 23. marca 2012 sťažnosti na prietahy v konaní (v ten istý deň vo všetkých prípadoch, pozn.), ktoré podľa jej tvrdení neboli okresným súdom ani vybavené.

Sťažovateľka v sťažnostiach okrem iného uviedla:

„Sťažovateľ má enormný záujem na vecnom posune v exekučnom konaní a preto rozhodnutie o zmene exekútora opakovane urgoval. Porušovateľovi adresoval viacero listov so žiadosťou o informáciu o stave konania, resp. podnetov na preskúmanie zákonnosti postupu súdu (podania sa nachádzajú v súdnom spise exekučného súdu). Opísané aktivity však nenaplnili očakávania sťažovateľa, že dôjde k odstráneniu stagnácie a k uskutočneniu zákonom predvídaného postupu. Porušovateľ ostal vo veci nečinný. ...

K zníženiu hodnoty majetku sťažovateľa (bonity pohľadávky) dochádza aj preto, že nečinnosť exekučného súdu podporuje a neodstraňuje nečinnosť, resp. nesústredenú činnosť povereného exekútora a utvrdzuje dlžníka (povinného) v tom, že sťažovateľovi zaplatiť nemusí, pretože ho autoritatívne k takémuto správaniu nemá kto prinútiť. Bez povšimnutia nemôže ostať ani skutočnosť, že márnym plynutím času sa dlžníkovi (povinnému) vytvára

priestor na to, aby zrealizoval úkony ktoré ho zbavia majetku postihnutel'ného exekúciou. Pohľadávku s'ťažovateľa tak nebude z čoho uspokojiť. ...“

Vzhľadom na uvedené tvrdenia sa s'ťažovateľka v s'ťažnostiach podaných ústavnému súdu domáha, aby ústavný súd po ich prijatí na ďalšie konanie nálezom vyslovil, že postupom okresného súdu v každom z ňou napádaných exekučných konaní bolo porušené jej základné právo na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy, jej základné právo a právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy a v čl. 6 ods. 1 dohovoru, jej základné právo a právo na ochranu vlastníctva zaručené v čl. 20 ods. 1 ústavy a v čl. 1 dodatkového protokolu a napokon, že došlo aj k porušeniu všeobecného zákazu diskriminácie zaručeného v čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru. V dôsledku uvedeného sa s'ťažovateľka domáhala, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu v jednotlivých ňou napádaných exekučných konaniach konať bez zbytočných priet'ahov, aby okresnému súdu zakázal pokračovať v diskriminácii s'ťažovateľky, aby jej priznal primerané finančné zadost'učinenie v sume po 935 € (v 14 prípadoch), v sume po 1 705 € (v 6 prípadoch), v sume po 1 870 € (v 3 prípadoch) a v sume 2 475 € (v 1 prípade), a tiež aby jej priznal úhradu trov konania pred ústavným súdom.

II.

Podľa § 31a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“).

Podľa § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie veci, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Aj keď zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, tak odvolávajú sa na ustanovenie § 31a zákona o ústavnom súde, možno aj v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane citované ustanovenie § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 7293/2012 až sp. zn. Rvp 7316/2012 a z ich obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť, a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľky a okresného súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd aplikujúc citované právne normy tak, že predmetné sťažnosti spojil do jedného spoločného konania, tak ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto rozhodnutia.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je sťažovateľkou namietané porušenie základného práva a práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy a v čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktoré sťažovateľka subsumuje aj pod základné právo na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorého jedným z atribútov je aj prerokovanie vecí v primeranej lehote bez prietáhov, pričom s porušením práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov sťažovateľka spája aj porušenie svojho základného práva a práva na ochranu vlastníctva zaručených v čl. 20 ods. 1 ústavy a v čl. 1 dodatkového protokolu, a v konečnom dôsledku aj s porušením všeobecného zákazu diskriminácie zaručeného v čl. 12 ods. 2 ústavy a v čl. 14 dohovoru. K zbytočným prietahom postupom okresného súdu v sťažovateľkou napádaných exekučných konaniach pritom malo dôjsť v dôsledku tohto, že okresný súd nerozhodol v Exekučným poriadkom stanovenej 30-dňovej lehote o jej návrhoch na zmenu súdneho exekútora.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy.

Jednou zo zákonom o ústavnom súde požadovaných obligatórnych náležitostí sťažnosti spôsobilej iniciovať konanie pred ústavným súdom podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je aj presné označenie konania, resp. označenie postupu orgánu verejnej moci, ktorým malo dôjsť k namietanému porušeniu sťažovateľom označených základných práv a práv zaručených v ústave alebo kvalifikovanej medzinárodnej zmluve, ktorou je Slovenská republika viazaná.

Sťažovateľka v sťažnostiach podaných ústavnému súdu vedených pod sp. zn. Rvp 7293/2012 až sp. zn. Rvp 7316/2012 uviedla, že nie je schopná presne spisovou značkou označiť, a tak nezameniteľným spôsobom identifikovať ňou napádané exekučné konania vedené okresným súdom, postupom v ktorých malo byť porušené najmä jej základné právo a právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov a s tým spojené aj iné sťažovateľkou označené základné práva a práva, a to v súvislosti s rozhodovaním o jej

návrhoch na zmenu súdneho exekútora. Sťažovateľka ňou napádané exekučné konania okresného súdu označila iba uvedením označenia účastníkov exekučného konania, pričom oprávnenou z exekúcie je vo všetkých napádaných exekučných konaniach samotná sťažovateľka a povinnými sú konkrétne menom, priezviskom a dátumom narodenia označené fyzické osoby, pričom sťažovateľka tieto napádané exekučné konania tiež označila uvedením „*exekútorskej*“ spisovej značky „Ex“.

Ústavný súd v súvislosti s uvedenými tvrdeniami sťažovateľky v prvom rade poukazuje na skutočnosť, že vo všetkých 24 napádaných exekučných konaniach ide o prípady, keď sťažovateľka namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v súvislosti s rozhodovaním okresného súdu o jej návrhoch, ktorými sa domáhala v už prebiehajúcich exekučných konaniach zmeny v osobách už v minulosti poverených súdnych exekútoroch. Inými slovami, sťažovateľka namieta porušenie svojich práv v exekučných konaniach, ktoré v čase, keď sťažovateľka podávala inkriminované návrhy na zmenu súdneho exekútora v tom-ktorom exekučnom konaní, už prebiehali.

Vzhľadom na uvedené je teda nepochybne zrejmé, že tvrdenia sťažovateľky o tom, že nemá vedomosť o spisových značkách ňou napádaných exekučných konaní, resp. že tieto spisové značky neboli týmto konaniam okresným súdom pridelené, sa nezakladajú na pravde, resp. majú charakter klamlivého a zavádzajúceho tvrdenia zo strany sťažovateľky, pretože sama sťažovateľka uvádza, že porušenie svojich práv namieta v súvislosti s konaním o návrhoch na zmenu už v minulosti poverených súdnych exekútoroch v napádaných exekučných konaniach, pričom už na im (rozumej pôvodne poverených súdnych exekútoroch, pozn.) udelených povereniach museli byť uvedené spisové značky týchto exekučných konaní, pre ktoré boli poverení (napr. sp. zn. Ex 1422/02, sp. zn. Ex 1240/06, sp. zn. Ex 6022/05, sp. zn. Ex 1045/06, sp. zn. Ex 682/07 a pod., pozn.).

V súvislosti s uvedeným ústavný súd pripomína, že nie je povinný z úradnej povinnosti odstraňovať nedostatky sťažností sťažovateľky, pretože na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom, pričom z publikovanej judikatúry jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok

zákonom predpísaných náležitostí v podaniach účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010).

Okrem uvedeného ústavný súd tiež vo svojom uznesení sp. zn. II. ÚS 117/05 z 11. mája 2005 už uviedol: „Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom.“ Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti aj zásada „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby (sťažovateľov), ktoré sú zastúpené osobami práva znalými (advokátmi), tak ako to je aj v prípade sťažovateľky.

Napokon v súvislosti s náležitosťami sťažností sťažovateľky ústavný súd tiež podotýka, že sťažovateľka svoje tvrdenia v sťažnostiach nepodložila žiadnymi dôkazmi, a to aj napriek skutočnosti, že v samotných sťažnostiach uvádza, že ich k sťažnostiam pripája, napr. sťažovateľka ani v jednom z napádaných konaní nepredložila relevantný dôkaz (s odtlačkom úradnej prijímacej pečiatky okresného súdu, pozn.), že v tom-ktorom prípade návrh na zmenu povereného súdneho exekútora skutočne aj podala, a tiež predložením „sťažnosti adresovanej predsedovi okresného súdu“ nezdokladovala ani to, že pred podaním sťažností ústavnému súdu skutočne preukázateľne vyčerpala tento prostriedok nápravy ňou označených práv, a túto skutočnosť iba tvrdila. Okrem toho ústavný súd poukazuje na zmätočnosť a rozporuplnosť tvrdení sťažovateľky uvádzaných v sťažnostiach, keď na jednej strane uvádza, že k porušeniu ňou označených práv došlo z dôvodu, že okresný súd pomaly rozhoduje o jej návrhoch na zmenu súdneho exekútora, a na inom mieste – avšak na tej istej strane sťažnosti (s. 2 sťažnosti, pozn.) – súčasne

uvádza: „... do dňa spísania tejto sťažnosti nerozhodol (rozumej okresný súd, pozn.) o žiadosti o udelenie poverenia...“ Sťažovateľka tiež napr. v 14 prípadoch uviedla, že návrh na zmenu exekútora podala 18. novembra 2010, pričom rozhodnutie o tomto jej návrhu mala urgovať (s. 9 sťažnosti, pozn.) už 18. februára 2009, 20. mája 2009, 20. mája 2010, 23. septembra 2010 a 27. septembra 2010, t. j. podľa uvedeného vybavenie návrhu sťažovateľka urgovala ešte pred jeho samotným podaním.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosti sťažovateľky, už po ich predbežnom prerokovaní odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí na ich prerokovanie (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd tiež podotýka, že v prípade pravdivosti tvrdení sťažovateľky, že kvôli pretrvávajúcim prieťahom v napádaných exekučných konaniach podala pred podaním sťažností ústavnému súdu 14. mája 2012 ešte aj 23. marca 2012 sťažnosti predsedovi okresného súdu na prieťahy v konaní, možno sťažnosti sťažovateľky odmietnuť aj z dôvodu ich zjavnej neopodstatnenosti.

V súvislosti s uvedeným ústavný súd totiž už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, I. ÚS 20/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prieťahy v konaní [podľa § 3 ods. 7 a § 62 ods. 1 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o súdoch“)] je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám urobil nápravu a odstránil protiprávny stav zapríčinený nesprávnym postupom alebo svojou nečinnosťou.

Zo sťažností vyplýva, že sťažovateľka podala ústavnému súdu sťažnosti 14. mája 2012, t. j. ani nie dva mesiace potom, ako (iba podľa jej tvrdenia bez dôkazu, pozn.) 23. marca 2012 podala predsedovi okresného súdu sťažnosti na prieťahy v napádaných exekučných konaniach, takže z tohto hľadiska podľa ústavného súdu sťažovateľka neposkytla okresnému súdu dostatočný časový priestor, aby v dôsledku využitia sťažností na prieťahy adresovaných predsedovi okresného súdu, ktoré považuje ústavný súd za účinný právny prostriedok ochrany označených práv, sám vo svojom postupe zjednal nápravu, a to

aj vzhľadom na množstvo vecí samotnej sťažovateľky, ale aj iných exekučných vecí. Vzhľadom na uvedené ústavný súd zastáva stanovisko, že sťažnosti sťažovateľky na priet'ahy v konaní adresované predsedovi okresného súdu boli v okolnostiach prípadov zo strany sťažovateľky iba formálnym úkonom, ak navyše v daných prípadoch jej postavenie oprávnenej z exekúcie nebolo nijako zvlášť ohrozené, pretože exekučné konania neboli pozastavené, ale ich vykonával okresným súdom už poverený súdny exekútor (až do jeho odvolania, resp. do jeho zmeny, pozn.), ktorého si, mimochodom, vybrala samotná sťažovateľka.

Vzhľadom na odmietnutie sťažností ako celku sa už ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky na ochranu ústavnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. septembra 2012